

Віце-президент НАН України С. Пирожков ознайомився з основними досягненнями та перспективними напрямками діяльності Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського.

Національну бібліотеку України ім. В. І. Вернадського відвідав віце-президент НАН України, голова Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України академік С. Пирожков. Віце-президент НАН України ознайомився з основними досягненнями та перспективними напрямками діяльності колективу установи, поспілкувався з дирекцією бібліотеки та керівниками провідних структурних підрозділів НБУВ. Учасником робочої зустрічі був також учений секретар Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України С. Стоєцький.

Генеральний директор НБУВ член-кореспондент НАН України В. Попик привітав віце-президента НАН України С. Пирожкова в стінах бібліотеки й представив йому членів дирекції НБУВ: заступника генерального директора з наукової роботи, керівника інформаційно-аналітичних підрозділів доктора історичних наук В. Горового, заступника генерального директора з наукової роботи кандидата історичних наук Л. Муху, ученого секретаря НБУВ кандидата історичних наук Т. Кулаковську, а також присутніх на зустрічі керівників провідних напрямів діяльності бібліотеки: директора Інституту книгознавства доктора історичних наук Г. Ковальчук, керівника Центру бібліотечних електронних ресурсів і технологій доктора наук із соціальних комунікацій К. Лобузину, завідувача відділу комплексних наукових та науково-інформаційних проєктів доктора наук із соціальних комунікацій О. Воскобойнікову-Гузеву, завідувача відділу бібліометрії і наукометрії кандидата технічних наук Л. Костенка, завідувача відділу міжнародної інформації та зарубіжних зв'язків Т. Арсеєнко.

Далі В. Попик окреслив основні тенденції інноваційної діяльності НБУВ, зупинився на окремих перспективних напрямках, а саме: дослідження й упорядкування унікальних колекцій, формування на їхній основі електронних ресурсів та забезпечення комфортного доступу до них користувачів; поглиблення книгознавчих студій; виробництво інформаційно-аналітичної продукції; розвиток бібліометрії та наукометрії; реалізація комплексних наукових і міжнародних проєктів, спрямованих на інтеграцію зусиль у сфері бібліотечно-інформаційної діяльності. Ознайомлюючи віце-президента з вагомими досягненнями наукової й науково-інформаційної діяльності, В. Попик особливо загострив увагу гостя на тих проблемах, які самотужки розв'язати поки не вдається. Так, через брак коштів і недолугість чинного законодавства бібліотека не може оптимально здійснювати розвиток комп'ютеризації та інформатизації; гостро постає проблема забезпечення

доступу вчених до світових баз наукової інформації. «Обмеження фінансування на поповнення бібліотечних фондів, передплату періодичних видань, особливо зарубіжних, відкидає нас від світового інформаційного простору, науковий книгообмін падає. А це, у свою чергу, позначається на якості підготовки наукових фахівців, результатах наукових досліджень», – підкреслив генеральний директор НБУВ.

Порушену проблему продовжила Л. Муха, акцентуючи увагу на проблемах комплектування газетних фондів, застарілості комп'ютерного обладнання для використання цифрових колекцій газет.

Г. Ковальчук привернула увагу до основних напрямів досліджень у сфері книжкової культури, які наразі розгортає колектив Інституту книгознавства, що віднедавна відновлений у структурі НБУВ.

Про пріоритетні напрями інформаційно-аналітичної діяльності Служби інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади НБУВ (СІАЗ) поінформував В. Горовий. Акцентуючи увагу на необхідності активного стимулювання соціального запиту на бібліотечно-інформаційну діяльність, він, зокрема, зауважив: «Традиційно сформувалося хибне уявлення про бібліотеку й сприйняття бібліотеки науковими установами передусім як книгозбірні. Треба ламати ці стереотипи. Адже бібліотека, як соціальна інституція, загальнодоступний інформаційний центр, сьогодні може значно більше. Практика реалізації її інформаційної функції в процесі дедалі тіснішого співробітництва з науковими центрами, управлінськими, політичними й економічними структурами дає підстави для висновку про поступову трансформацію цієї функції в інформаційно-аналітичну. Діяльність НБУВ, зокрема її інформаційно-аналітичних підрозділів, тому підтвердження».

Оглянувши ряд випусків інформаційно-аналітичної продукції, академік позитивно оцінив діяльність СІАЗ і водночас наголосив на необхідності активніше долучатися до гострих проблем сьогодення: вивчати, оцінювати й окреслювати перспективи розвитку ситуації на тимчасово окупованих територіях; аналізувати інформаційний простір, досліджувати технології російської інформаційної війни й пропаганди задля вироблення засобів протидії й адекватного реагування на «інформаційну творчість» агресора.

Під час предметної конструктивної розмови віце-президент НАН України С. Пирожков цікавився різними аспектами діяльності бібліотеки – від формування інформаційних ресурсів і забезпечення їх ефективного використання до результативності наукових досліджень й змісту видавничої діяльності. Особливе занепокоєння академіка викликала ситуація з

недостатнім доступом до світових інформаційних баз та інших джерел оперативної наукової інформації.

С. Пирожков цілковито підтримав ініціативу бібліотеки щодо об'єднання ресурсів усіх НДІ НАН у створенні фундаментальної бібліотеки «Україніка», запропонував розпочати цю роботу в межах Секції гуманітарних наук, аби напрацювати підходи, конкретизувавши: «Треба консолідувати всі установи секції, далі вирішуватимемо на академічному рівні. Потім можна буде виходити на регіональний і загальнонаціональний рівні».

Підсумовуючи результати зустрічі, академік С. Пирожков констатував: «Бібліотека, маючи найпотужніший в країні інформаційний ресурс, високий рівень кадрового потенціалу, адаптувалася до сучасних умов і намагається активно розвиватися. Стратегічний курс на інформатизацію, оцифрування унікальних колекцій та надання до них доступу користувачам – обрано обґрунтовано. Між тим, економічні фактори та низка невирішених проблем гальмують модернізаційні процеси в НБУВ й стають на заваді у реалізації ключових напрямів її розвивального поступу». За цих умов, рекомендував віце-президент, необхідно детально проаналізувати проблемне поле й розробити чітку стратегію діяльності на найближчу перспективу; активніше виявляти ініціативу в удосконаленні профільного законодавства; посилити зв'язки із сусідніми державами та їхніми бібліотечними установами задля налагодження інформаційного наукового обміну; використовувати всі можливі засоби для популяризації досягнень: консолідуватися з академічними установами НАН, широким потужним способом представляти академію в суспільстві, засобах масової інформації й соціальних медіа.

Наостанок віце-президент подякував учасникам зустрічі за плідне спілкування й запевнив у своїй підтримці ініціатив бібліотеки в межах Секції суспільних і гуманітарних наук НАН України (*Національну бібліотеку України ім. В. І. Вернадського відвідав віце-президент НАН України академік С. Пирожков // Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського (<http://www.nbuv.gov.ua/node/2258>). – 2015. – 17.06*).